

Blommor och bigårdar

Manual 2021-04-27

Välkommen till ett projekt som ska försöka utröna vilka blomresurser bin använder sig av, utifrån vilka blommor som finns tillgängliga i landskapet. Under projektet kommer det att genomföras blominventeringar och identifiering av pollen som bina tar med hem.

Denna manual beskriver hur blominventeringen går till samt hur uppgifterna ska registreras.

Inventering i fält

Områdena som ska inventeras utgörs av en cirkel med 500 m radie, med en bigård i centrum. Denna cirkel är indelad i olika polygoner med varsitt unikt id och namn. Varje polygon ska inventeras på blommor som kan producera nektar, dvs. sådana som attraherar insekter. Gräs exempelvis producerar pollen men inte nektar och är inte intressanta i detta fall. Växter som inte är i blom är inte heller intressanta, det är bara blommorna som ska inventeras, inte växterna i sig.

Besök helst varje polygon, med start närmast centrum. Några polygoner utgörs av hus, vägar och andra ytor som inte kan hysa blommor, de kan man hoppa över. Det viktiga är att försöka hinna med de större blomresurserna i området.

För varje polygon placerar du ut ett antal kvadrater med en meters sida. Det är lämpligt att ha med sig en måttstock att lägga på marken, men med lite övning kan man också "höfta" en sådan kvadrat. Stora och varierade polygoner behöver fler rutor utlagda, små och likformiga polygoner färre.

Det är tre "mått" som ska registreras i varje polygon: a) växtart på alla nektarväxter **som står i blom**; b) antalet blommor (enskilda blommor, blomkorgar, flockar, ax eller klasar) för varje växt; c) storleken på blommorna eller blomsamlingen (diameter). Ex.1: I polygonen finns tre plantor av mindre blåklocka där varje planta har två klockor. Antalet blommor är alltså 6 och en genomsnittlig blomma är 1,5 cm i diameter i blomöppningen. Ex.2: I åkerkanten växer blåklint och baldersbrå som har blommorna i korgar. Lägg ut rutor över hela åkern och räkna ett genomsnitt av antalet blomkorgar för blåklint resp. baldersbrå, och anteckna genomsnittliga diametern på korgarna mätt uppifrån. Ex.3: I vägkanten växer hundkäv i stor mängd. Räkna antalet flockar per kvadratmeter, och anteckna diametern för en genomsnittlig flock. Ex.4: För ax och klasar räknas i stället längden på dessa, inte diametern.

Träd och större buskar – trädet tillhör den polygon där stammen står. Skatta antalet blommor per kvadratmeter, plus kronans diameter.

Registrering av resultat

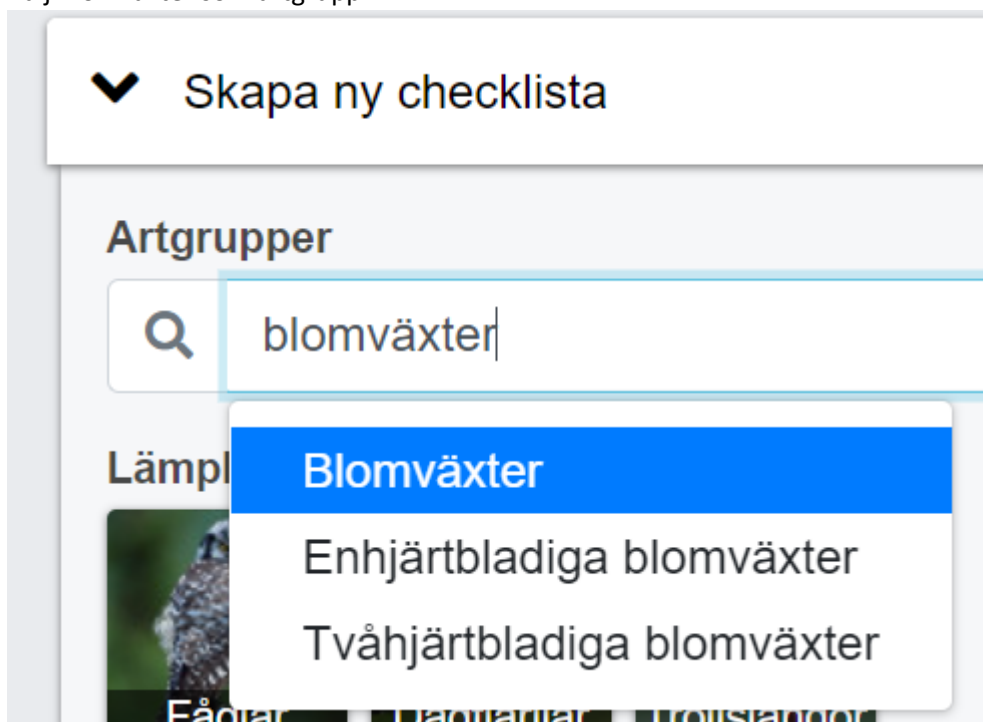
Inrapportering av uppgifter kan med fördel göras i fält på en smart mobiltelefon eller platta som du får ha med dig (plus extra batterier/powerbank). Det kan också göras i efterhand på en dator, men det förutsätter att man gjort noggranna anteckningar i fält.

För registrering bör checklistan användas som rapportformulär: <https://checklista.artportalen.se>. Den kan användas direkt i fält eller för registrering i efterhand. För den som är mer van med det äldre systemet <https://artportalen.se> kan också använda detta för registrering i efterhand. I Artportalen går det också att importera resultat från en Excel-tabell om man valt att fylla i en sådan.

Fördelen med Checklistan är att man snabbt kan notera många arter, och du kan lägga till andra observationer av intresse om du vill. För att använda detta formulär eller något annat av SLU Artdatabankens formulär (Artfakta, Artportalen m.fl.) behöver du ett konto. Har du redan ett använder du det, annars skapar du det här <https://www.artportalen.se/UserAccount>. När du har ett konto meddelar du projektet så att du kan läggas till som medlem i projektet.

Steg för steg med Checklistan

1. Logga in i checklistan
2. Välj Blomväxter som artgrupp

3. Välj projekt Blommor och bigårdar. (Observera att checklistan fortfarande står under utveckling, och detta projekts särskilda parametrar kommer att dyka upp från juni 2021. Fram till dess kan du hoppa över projektet och registrera i standardfälten nedan. Värdena kommer att lyftas över till projektet av administratör).
4. Välj Fyndplats, antingen genom att klicka på Hitta min position om du står på platsen, eller genom att skriva något av namnen Lilla Backamo eller Klockaregården (Västergötland), Parup (Pärup) eller Arrarp (Skåne). Det går givetvis också att zooma till platsen. Du väljer fyndplatsen (polygonen) genom att klicka på den i kartan eller listan. Projektets fyndplatser är numrerade enligt modellen 'Gårdsområde_Arrarp100' osv.

+ Koppla fynd till projekt

+ Medobservatörer

+ Tagga din checklista

Ange startplats

 Hämta min position

 Arrarp

Kartvy Satellitvy

5. Starta
6. Om du registrerar på plats svarar du att du gör det i realtid, annars nej (t.ex. om du registrerar i efterhand). Starta.
7. För varje nektarblomma du upptäcker väljer du art och antecknar Ålder/stadium: Blomning; Antal: Antal blommor/korgar/flockar; Enhet: m2 (kommer att räknas om till antal/m2).
8. Du kan (frivilligt) lägga till även andra arter eller mer information om arten, samt lägga till bild. Bilden möjliggör kontrollbestämning av arten i efterhand, och kan vara värdefullt i de fall där du är osäker på arten.
9. När du är klar klickar du på Rapportera. På frågan om du rapporterar en komplett artlista svarar du Nej (du har bara letat efter blommande nektarväxter). Avsluta med Rapportera.